

Problema 1. Rezolvați în multimea numerelor întregi ecuația

$$(m + n^2)(m^2 + n) = (m + n)^3.$$

Olimpiadă Irlandă, 2003

Soluție:

Ecuația se scrie echivalent $m^3 + mn + n^2m^2 + n^3 = m^3 + 3m^2n + 3mn^2 + n^3$, adică $mn(mn - 3m - 3n + 1) = 0$. Distingem trei cazuri:

1. $m = 0$ și atunci $n \in \mathbb{Z}$ poate fi arbitrar;
2. $n = 0$ și atunci $m \in \mathbb{Z}$ poate fi arbitrar;
3. $mn - 3m - 3n + 1 = 0$, sau, echivalent, $(m - 3)(n - 3) = 8$. Deducem că $(m - 3, n - 3) \in \{(-8, -1), (-4, -2), (-2, -4), (-1, -8), (1, 8), (2, 4), (4, 2), (8, 1)\}$ adică $(m, n) \in \{(-5, 2), (-1, 1), (1, -1), (2, -5), (4, 11), (5, 7), (7, 5), (11, 4)\}$. În concluzie, soluțiile sunt: $(m, n) \in \{(a, 0) \mid a \in \mathbb{Z}\} \cup \{(0, b) \mid b \in \mathbb{Z}\} \cup \{(-5, 2), (-1, 1), (1, -1), (2, -5), (4, 11), (5, 7), (7, 5), (11, 4)\}$.

Observație: O problemă cu un enunț asemănător (dar cu o rezolvare semnificativ diferită) a fost dată la a 16-a Olimpiadă de matematică din SUA:

Rezolvați în multimea numerelor întregi nenule ecuația

$$(x^2 + y)(x + y^2) = (x - y)^3.$$

Pentru rezolvarea acestei probleme se poate vedea *Titu Andreescu, Dorin Andrica – O introducere în studiul ecuațiilor diofantiene*, Ed. GIL, 2002, pag. 15 și 123.

Problema 2. Arătați că, oricare ar fi numărul natural n , printre numerele $n, n + 1, n + 2, \dots, 2n$ se găsește cel puțin un pătrat perfect.

* * *

Soluție:

Presupunem că ar exista un număr natural n pentru care printre numerele $n, n + 1, n + 2, \dots, 2n$ nu s-ar găsi niciun pătrat perfect. Atunci toate aceste numere s-ar afla între două pătrate perfecte consecutive, adică am avea $k^2 < n < n + 1 < \dots < 2n < (k + 1)^2$, adică $n \geq k^2 + 1$ și $2n \leq (k + 1)^2 - 1$. Ar rezulta că $2k^2 + 2 \leq 2n \leq k^2 + 2k$, adică am avea $k^2 + 2 \leq 2k$. Dar $k^2 + 2 - 2k = (k - 1)^2 + 1 > 0$, prin urmare am ajuns la o contradicție, deci presupunerea făcută este falsă.

Problema 3. Fie (BD bisectoarea unghiului B al triunghiului ABC , $D \in AC$). Cercul circumscris triunghiului BCD intersectează a două oară dreapta AB în punctul E , iar cercul circumscris triunghiului ABD intersectează a două oară dreapta BC în punctul F . Arătați că $AE = CF$.

Olimpiadă Sankt Petersburg, 1996

Soluție:

Din puterea punctului A față de cercul circumscris triunghiului BCD avem

$$(1) \quad AB \cdot AE = AD \cdot AC.$$

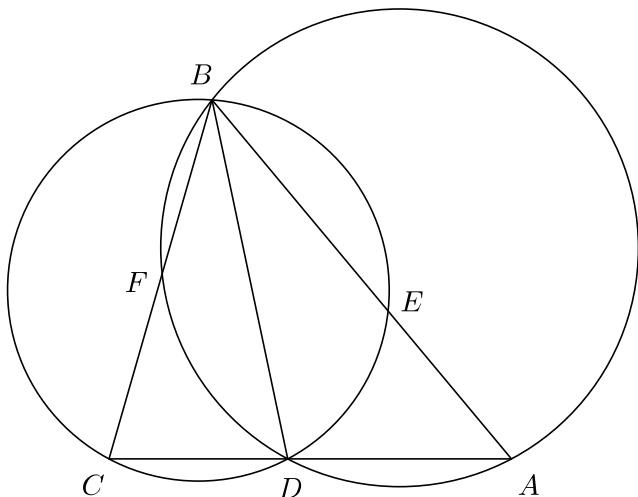
Din puterea punctului C față de cercul circumscris triunghiului BAD avem

$$(2) \quad CB \cdot CF = CD \cdot AC.$$

Din teorema bisectoarei, avem

$$(3) \quad \frac{AB}{CB} = \frac{AD}{CD}.$$

Împărțind relația (1) cu relația (2) și ținând seama de relația (3) obținem imediat că $AE = CF$.

Problema 4. Doi copii, Alina și Bogdan, joacă următorul joc. Pe tablă sunt scrise numerele de la 1 la n . Cei doi copii, începând cu Alina, șterg, alternativ, câte un număr de pe tablă, până când pe tablă rămân două numere. Dacă suma numerelor rămase pe tablă este divizibilă cu 3, câștigă Alina; în caz contrar, câștigă Bogdan. Cine câștigă la joc corect dacă:

- a) $n = 2014$;
- b) $n = 2013$.

* * *

Soluție:

- a) Bogdan are strategie câștigătoare. De exemplu, el poate grupa numerele de pe tablă în perechi cu suma 2015: (1, 2014), (2, 2013), ..., (1007, 1008). Dacă Alina șterge unul din numerele ce compun o anumită pereche, Bogdan îl șterge pe celălalt. Atunci când îi vine rândul, Alina este obligată să „înceapă” de fiecare dată o pereche nouă. După ce copii au șters câte 1006 numere, pe tablă rămase o pereche „completă” $(k, 2015 - k)$, deci, procedând astfel, Bogdan a făcut ca suma celor două numere rămase pe tablă să fie 2015, care nu este divizibil cu 3, lucru care i-a asigurat victoria.
- b) De această dată Alina are strategie câștigătoare. De exemplu, ea poate începe prin a șterge numărul 2013 de pe tablă. Alina poate acum grupa numerele rămase pe tablă în perechi cu suma 2013: (1, 2012), (2, 2011), ..., (1006, 1007). De astă dată Bogdan va fi cel care începe fiecare pereche și Alina va șterge mereu celălalt număr din pereche. Ultimele două numere vor forma o pereche completă de forma $(k, 2013 - k)$, deci suma lor va fi 2013, multiplu de 3, ceea ce îi va asigura Alinei victoria.